

Spis treści

1. „Robimy to dla zdrowia” – wprowadzenie do problematyki badań	7
2. Kontekst poznawczy	21
2.1. Antropologia chrześcijaństwa i problem „protestanckiego uprzedzenia” teorii antropologicznej	21
2.2. Antropologia postsekularna i problematyczne relacje antropologii z teologią	43
3. Kategorie analityczne i ich operacjonalizacja	62
3.1. Imaginaria religijne, habitus i „sakralne ja” – paradygmat ucieleśnienia w ujęciu Thomasa Csordasa	62
3.2. „Porowate” i „obuforowane ja – typologia zapożyczona od Charlesa Taylora	75
3.3. Synestezja i formy czuciowe – koncepcja Bissery Pentchevej i Birgit Meyer	81
4. Prawosławne i dynowistyczne ujęcia energii jako typy idealne pomocne w rozpoznaniu jej postrzeżeń emicznych	89
4.1. Inspiracje zaczerpnięte z prawosławnej teologii	91
4.2. Dynowistyczna wykładnia energii	108
5. Monaster jako szpital	115
5.1. Perspektywa diachroniczna: bizantyńskie prototypy i wpływy innych religii	115
5.2. Perspektywa synchroniczna: monastery jako miejsca „pełne energii”	125

6. Praktyka inkubacji – przesypanie w pobliżu relikwii i ikon	142
7. Cudotwórcza ikona i eulogiczne imaginaria w Monasterze Obradowskim.	165
8. Lecznicze <i>ajazma</i>	180
8.1. Bogurodzica Życiodajne Źródło: bizantyńsko-osmańskie oddziaływania międzykulturowe	181
8.2. Lecznicze <i>ajazmo</i> w Kuklenskim Monasterze.	197
9. „Prawosławie astralne” – przypadek Kompleksu Wanga w Rupite	213
10. Konflikt dotyczący praktyk leczniczych w Kuklenskim Monasterze św. Kosmy i Damiana	234
10.1. Energocentryczne imaginaria wiernych	237
10.2. Antymaterialne imaginaria religijne opiekunów monasteru – czyli <i>sola fides</i> w wydaniu metropolity Nikołaja i <i>igumenki</i> Anastasiji	239
11. Leczące tkaniny	268
11.1. Sakrament namaszczenia chorych w sofijskiej świątyni Mądrości Bożej	272
11.2. <i>Kiprijanowi molitwi</i> – Cyprianowe Modlitwy	280
11.3. Paski leczące z bezpłodności a relikwie maryjnych szat	289
12. Kurban – osmański ślad?	303
12.1. Polisemantyczność kurbanów i ich genealogie – analiza imaginariów prawosławnych wiernych	303
12.2. Kurban w interpretacjach bułgarskiego duchowieństwa	316
13. Życiodajne energie – wyniki badań	324
Bibliografia	330
Netografia	347
Summary	349
Spis fotografii	349
Indeks nazwisk.	349